

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

**IXTISOSLIK FANIDAN YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
SINOVI DASTURI**

Ta‘lim yo‘nalishi: 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (ingliz tili)

Samarqand – 2025

Dastur Samarqand davlat chet tillar instituti Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2025-yil "___" _____dagi "___" -sonli bayonnoma).

Tuzuvchilar: **Ismallov A.R.** – Ingliz filologiyasi va tarjimashunoslik fakulteti dekani, PhD., dotsent
Bakiyev F. J. – Tarjima nazariyasi va amaliyoti kafedrasini mudiri, katta o'qituvchi
Yusupov A.R. - Tarjima nazariyasi va amaliyoti kafedrasini katta o'qituvchisi

Taqrizchilar: **Turdiyeva N.Y.** – Tarjima nazariyasi va amaliyoti kafedrasini dotsenti, f.f.n.,
Taqrizchilar: **Zoxidov F.F.** – “Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti “Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti “Turizm” kafedrasini dotsenti, PhD.

Mazkur dastur asosida bitiruvchining ixtisoslik fanlaridan egallagan bilim, malaka va ko'nikmalari darajalari DTS va malaka talablari doirasida kompleks tarzda baholanadi.

I. KIRISH

Mazkur Davlat attestatsiyasi dasturi oliy o'quv yurtlarining 61010500 – Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (ingliz tili) ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun tuzilgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012 yil 10-dekabrda "Chet tillarni o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida"gi № PQ-1875-sonli hamda 2021 yil 19 maydagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-5117-sonli "O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida" gi Qarorlari ijrosini ta'minlash hamda zamonaviy pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalardan foydalangan holda o'qitishning ilg'or uslublarini joriy etish va chet tillarni o'qitish borasida xalqaro tajribalarni inobatga olgan holda mazkur dasturda ingliz tilini zamonaviy axborot texnologiyalari yordamida o'qitish nazarda tutilgan.

Mazkur Davlat attestatsiyasi dasturining maqsad va vazifalari, bakalavriyat bosqichida talabalar o'rgangan tildan talabalarning bilimni baholashda "Umumyevropa kompetensiyalari (Common European Framework of Reference for languages, CEFR) tizimini jahon standartiga tenglashtirish maqsadida 4-kurs talabalarida C1 darajaga moslab ishlab chiqilgan yakuniy davlat attestatsiyasi savollarini baholash tartibini o'z ichiga oladi.

II. YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVLARI TARKIBI

Ushbu yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi dasturi orqali bitiruvchi talabalarning ixtisoslik va chet tili bo'yicha o'zlashtirgan bilimlari til ko'nikmalarining barcha turlari asosida baholanadi. Mazkur attestatsiya imtihoni asosida bitiruvchi talabalarning 4 ta til ko'nikmalari hamda tilning nazariy aspektlarini o'z ichiga oladi va 5 qismdan tashkil topadi.

Yakuniy attestatsiya sinovi 5 bo'limdan iborat:

- 1. Ixtisoslik fanlaridan nazariy test sinovlari:** topshiriq tarjimashunoslik sohasiga doir barcha nazariy fanlarga yo'naltiriladi va 40 ta savoldan iborat. Ushbu qism 20 daqiqaga mo'ljallangan (tarjima nazariyasi va amaliyoti, yozma tarjima, og'zaki tarjima, ekskursiya xizmatlarini tashkil etish va boshqarish, O'zbekiston tarixiy obidalari, O'zbekiston milliy va madaniy merosi fanlari asosida).
- 2. Tinglab tushunish ko'nikmasi:** topshiriq ogzaki matnni tinglab tushunishga yo'naltiriladi. Tinglab tushunish qismi 6 ta matn, 35 ta savoldan iborat. Ushbu qism 45 daqiqaga mo'ljallangan (ingliz tili fani asosida).
- 3. O'qish ko'nikmasi:** o'qish ko'nikmasi va strategiyalarini tekshirishga mo'ljallangan 5 ta matn, ular bo'yicha tuzilgan umumiy 35 ta savoldan iborat. Ushbu qism 60 daqiqaga mo'ljallangan (ingliz tili fani asosida).
- 4. Yozish ko'nikmasi:** 2 ta topshiriq (Task 1 (xat: 150 ta so'z) va Task 2 (essay: 250 ta so'z)) yozma muloqotni tekshirishga yo'naltiriladi va 60 daqiqaga mo'ljallangan. (ingliz tili fani asosida).
- 5. Gapirish ko'nikmasi:** bo'yicha intervyu qismida talabalar juft holda kundalik hayotdagi mavzularda 3 ta topshiriq (1: kundalik mavzular bo'yicha qisqa savollar, 2: berilgan mavzu bo'yicha 1-2 daqiqa davomida nutq so'zlash, 3: abstrakt mavzular bo'yicha savollar) o'zaro muloqotga kirishadilar. Test topshiruvchilarning og'zaki nutqi 2 nafar baholovchi o'qituvchilar tomonidan kuzatiladi va baholanadi. Har bir juftlik uchun 8-10 daqiqa vaqt ajratiladi.

III. HAR BIR TIL KO'NIKMASI BO'YICHA TEST SINOVLARI TAVSIFI

1. **Ixtisoslik fanlaridan nazariy test** sinovlarining maqsadi bitiruvchi talabning o'z mutaxassisligi bo'yicha chuqur nazariy bilimlarni qay darajada egallaganligini aniqlashdan iborat (tarjima nazariyasi va amaliyoti, yozma tarjima, informativ tarjima, ekskursiya xizmatlarini tashkil etish va boshqarish, O'zbekiston tarixiy obidalari fanlari asosida).

2. **Tinglab tushunish ko'nikmasining maqsadi:**

- Tinglab tushunish ko'nikmasi bo'yicha UYK (CEFR) C1 gacha bo'lgan darajada test topshiruvchining og'zaki matnni tinglab tushuna olishini tekshirish;
- o'z sohasi va sohasidan tashqari bo'lgan abstrakt va aniq mavzulardagi og'zaki nutqni notanish aksentda so'zlanganda ham tushuna olishi, ma'lumotlarni farqlay olishi va aniqlik kirita olishi; turli janrdagi, rasmiy va og'zaki nutqni, idiomatik iboralarni ajrata olishi va tushuna olishi;
- kengaytirilgan hajmdagi nutqni gapiruvchilar va ular o'rtasidagi munosabat faqat nazarda tutilgan, ya'ni ochiq ishora etilmagan bo'lsa ham tushuna olishi;
- murakkab, notanish mavzular muhokamasini va munozara mazmunini osonlik bilan tushuna olishi;
- ko'pgina ma'ruzalar, bahs va munozaralarni tushuna olishi;
- noaniq, eshitish qiyin bo'lgan, masalan, poezd stansiyalari, stadion kabi joylardagi e'lonlarni tushuna olishi;
- murakkab texnik ko'rsatmalar, mahsulotlar va xizmatlar ta'rifini tushuna olishi;
- diskka yozib olingan audio yozuvlarni tushuna olishi va so'zlovchilar o'rtasidagi muammo, munosabatlarni aniqlay olishi;
- kontekstdan kelib chiqib, grammatik va leksik bilimlarga tayangan holda so'zlashuvchilarning maqsadlarini va keyingi aytilishi mumkin bo'lgan masalalarni taxmin qila olishi talab etiladi.

2. **O'qish ko'nikmasi bo'limining maqsadi:**

- O'qish ko'nikmasi bo'yicha UYK (CEFR) C1 gacha bo'lgan darajada test topshiruvchining yozma matnni tushuna olishini tekshirish;
- abstrakt va murakkab mavzulardagi suhbat ma'nosini tushuna olishi;
- ijtimoiy sohada va sayohat davomida turli murakkablik darajasidagi jurnal va gazeta maqolalarini tushuna olishi;
- ish joyida yozma ko'rsatmalarga amal qila olishi hamda murakkab tushunchalardan va terminlardan holi bo'lgan, o'z kundalik sohasiga oid matn va hisobotlarni o'qib tushuna olishi;
- turli idiomatik va og'zaki nutq iboralarni audio matnda eshitib tushuna olishi talab etiladi.

Talabalardan test davomida quyidagi o'qish ko'nikmalari va strategiyalarni qo'llash talab etiladi:

- matnning umumiy ma'nosini tushunish uchun o'qish
- matndagi muayyan detallarni topish uchun o'qish;
- matndagi asosiy ma'nolar va ularni yorituvchi dalillarni topish uchun o'qish;
- berilayotgan taklif yoki ma'noni anglash uchun o'qish;
- berilgan ma'lum bir so'zning ma'nosini aniqlash uchun o'qish.

Turli diskurs bilan ishlash maqsadida berilgan matnlar, jumladan tasvirlash, hikoya qilish, solishtirish, tahlil etishga asoslangan matnlar original manbalardan, autentik holatda ishlatiladi.

3. **Yozish ko'nikmasi bo'limi maqsadi:**

- Yozish ko'nikmasi bo'yicha UYK (CEFR) C1 gacha bo'lgan darajada test topshiruvchining matn turlarini yoza olish ko'nikmasini tekshirish;

- ijtimoiy sohada va sayohat davomida turli murakkablik darajasidagi shaxsiy va qisman shaxsiy xatlarni, jumladan gazeta tahririyatiga xat kabilarni yoza olishi; turli maqsadga yo'naltirilgan xat turlarini jumladan, ariza, shikoyat xati, iltimosnoma, ilova xatlar kabilarni yoza olishi;
- ish joylarida kundalik hayotga doir oldi-sotdi va xizmatlar bilan bog'liq yozishuvlarni bajara olishi;
- alohida diplomatik va nozik vaziyatlarni talab etuvchi iltimosnomalarni yozishda qo'shimcha yordam yoki resurslardan foydalangan holda yoza olishi;
- juda murakkab va abstrakt mavzularda diktant, xat va yozishmalarni yoza olishi;
- ta'limda ma'ruzalardan konspekt tayyorlay olishi, turli akademik yozma topshiriqlarni yoza olishi va turli manbalardan ma'lumotlarni jamlagan holda grammatik, leksik va uslubiy xatolarga deyarli yo'l qo'yilmagan insho yoza olishi.

4. Yozish ko'nikmasi ikkita topshiriqdan iborat:

- Birinchi topshiriq maktub yozish bo'lib, unda norasmiy maktub turi beriladi, ikkinchi topshiriq esa insho bo'lib, unda Mulohaza (Argumentative) insho turi beriladi: berilgan mavzuni dalilga asoslangan holda hamda fikr va munosabatni bildirish orqali yoritish talab qilinadi.

5. Gapirish ko'nikmasi (intervyu) bo'limining maqsadi:

- Gapirish ko'nikmasi bo'yicha test topshiruvchining UYK (CEFR) C1 darajasigacha muloqot qila olish ko'nikmasini tekshirish;
- turli maqsadlarda tilni og'zaki muloqot uchun qo'llay olishi;
- tilda grammatik va leksik bilimlardan hamda og'zaki muloqotning turli strategiyalaridan samarali foydalangan holda etarli darajada og'zaki muloqot ko'nikmalarini namoyish eta olishi.

Gapirish ko'nikmasini baholash ikki qismdan iborat bo'lgan intervyu shaklida tashkil etilgan og'zaki topshiriqdan iborat.

1) Kasbiga, kelgusi rejalariga oid umumiy muloqot. Ushbu qismda bitiruvchilar o'z kasblariga oid har qanday suhbatni olib bora olishlarini namoyish etadilar.

2) Muayyan mavzu asosida maqsadli bahs-munozara va savol- javob. Topshiriqning bu qismida bitiruvchi talabalar turli mavzular doirasida bahs yuritish, qiyoslash, taqqoslash, afzallik va kamchiliklar, muammo echimini yoritish, fikrni dalil bilan isbotlay olish kabi gapirish ko'nikmalarini ko'rsatadilar.

IV. IXTISOSLIK FANIDAN YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVINI O'TKAZISH TARTIBI VA UNI BAHOLASH MEZONI

Yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish uchun tuzilgan topshiriqlar Umumyevropa kompetensiyalari (CEFR) darajalari asosida ishlab chiqilgan baholash mezonlari bo'yicha baholanadi. Umumiy 100 ball bo'lgan yakuniy topshiriqlar bo'limlar bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

- ixtisoslik fanlaridan test savollari – 20 ball
- tinglab tushunish ko'nikmasi – 20 ball
- o'qish – 20 ball
- yozuv ko'nikmasi – 20 ball
- gapirish ko'nikmasi – 20 ballni tashkil etadi.

1. Ixtisoslik fanlari bo'yicha har bir to'g'ri javob 0,5 balldan baholanadi.

2. Tinglab tushunish va o'qish ko'nikmalari bo'limidagi har bir to'g'ri javob 0,58 balldan baholanadi.

3. Yozish ko'nikmasi bo'limidagi Task 1 uchun – 7 ball, Task 2 uchun – 13 ball bilan baholanadi.

4. Gapirish ko'nikmasida 1 topshiriq savollari uchun – 3 ball, 2 topshiriq savollari uchun – 10 ball, 3 topshiriq savollari uchun – 7 ball.

4. Yozuv ko'nikmasini baholash bo'yicha mezonlar

Ball	UYK (CEFR) indikatorlari	Til	Yozish strategiyasi
90-100 (18-20) a'lo	Tegishli muhim masalalarni ta'kidlagan holda murakkab mavzularda aniq va tushunarli matn yoza oladi; Mos keladigan misollardan foydalanib, sabablarini ochib bergan holda masalalarni keng yoritadi va oydinlik kirita oladi. Yozilgan matn o'qiydigan o'quvchiga mos keladigan va tushunarli bo'lgan uslubni tanlay oladi.	Grammatik xatolardan holi va agar biror xatoga yo'l qo'yilgan taqdirda ham matn tushunishida o'quvchiga mutlaqo qiyinchilik tug'dirmaydi; So'z boyligidan unumli foydalangan va shuningdek, takrorlashlarga yo'l qo'ymay, turli sinonimlar, sifat va ravish so'zlardan samarali foydalangan.	Vazifa ko'rsatmasiga to'liq amal qilingan. Fikrlar to'liq yoritilgan va misollar bilan samarali boyitilgan. Ehtiyojga ko'ra shaxsiy tajribaga asoslangan misollar o'z o'rnida ishlatilgan. Yozilgan matnning hajmi talabga mos kelishi.
70-89 (14-17) yaxshi	Insho, hisobot kabilarni yozishda dalillarga va misollarga tizimli yondashgan holda masalaning afzalliklari va kamchiliklarini yoritadi. Xatlarni yozishda shaxsiy hayotiy tajribasi va misollardan foydalana oladi. Murakkab mavzularda matn yoza olsa ham har doim ham fikrlarga etarli darajada aniqlik kiritmaydi.	Gaplar grammatik va leksik jihatdan deyarli to'g'ri tuzilgan biroq ba'zi xatolardan mavjud; Ba'zida uslubiy xatolarga yo'l qo'yilgan; Matnning ba'zi qismlarda kamchiliklarga yo'l qo'yilgan.	Mavzuni yoritishga harakat qilingan, biroq ba'zi joylarda mavzudan tashqari fikrlar berilgan. Ba'zi fikrlar o'rnida ishlatilgan bo'lsada, yetarlicha yoritilmagan yoki misollar bilan yetarlicha boyitilmagan. Matn hajmi belgilangan talabdan kamroq.
60-69 (12-13) qoniqarli	O'ziga qiziq bo'lgan mavzularda qisqa va sodda insholar yoza oladi. Kundalik hayot bilan bog'liq bo'lgan va kasbiga doir masalalarda xulosa, hisobot yoza oladi va faktlarga asoslangan ma'lumotlarni o'z fikrlari bilan boyitgan holda yozma bayon eta oladi. Nisbatan sodda, shaxsiy xatlarni tushunarli bayon etgan holda yoza oladi. Standart formatda ma'lum bo'lgan faktlarga asoslangan ma'lumotlar va takliflarni qo'llagan holda juda qisqa hisobot yoza oladi. Tajriba va his-tuyg'ularini tasvirlagan holda shaxsiy xat yoza oladi.	Grammatik va leksik xatolarga yo'l qo'yilgan biroq mazmun tili tushunarli. So'z boyligi chegaralangan. Tanlangan uslub yozuv matni bilan unchalik mos emas. Matn qoniqarli tuzilgan. Yo'l qo'yilgan xatolar matn mazmunini tushunishda qiyinchilik tug'diradi. So'z boyligi juda chegaralangan. Matnning stilistik(uslubiy) tuzilishi to'g'risidagi bilimi cheklangan. Matn tuzishda e'tiborsizlikka yo'l qo'ygan.	Vazifada ko'rsatilgan mavzuni aniq yoritmagan. Fikrlar yuzaki berilgan va misollar aniq emas. Matnning hajmi qo'yilgan talab darajasida emas. Yoritilgan ba'zi fikrlar topshiriq mazmuniga to'g'ri kelmaydi. Fikrlar tor doirada berilgan va misollar juda kam berilgan. Matn hajmi qo'yilgan talabdan ancha kam.
60 dan past (12 dan past) qoniqarsiz	Yuqoridagi talablarga javob bera olmagan holatda mutaxassislik (chet tili) fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovidan o'tmagan hisoblanadi.		

5. Og'zaki muloqot ko'nikmasi va strategiyalarini qo'llash bo'yicha mezon

Gapirish ko'nikmasi bo'yicha intervyu quyidagi tartibda o'tkaziladi:

- Intervyu o'tkazish uchun har bir juftlik uchun 2 nafar o'qituvchi jalb qilinadi. Ularning biri intervyu boshqaruvchi va ikkinchisi baholovchi vazifasini bajaradilar. Har bir juftlikdan so'ng har ikkala baholovchi baholarni o'zaro muhokama qilgan va kelishgan holda eng so'nggi ballni beradilar.
- Intervyu o'tkazuvchi oldindan tayyorlab qo'yilgan barcha test materiallari (savollar, baholash mezonlari tasnifi, bahoni qayd etish shakli, izohlar yozib borish uchun oq qog'oz, soat) bilan intervyu stoliga joylashadi.
- Baholovchi ham baholash mezonlari tasnifi, bahoni qayd etish shakli, izohlar yozib borish uchun oq qog'oz bilan test topshiruvchilar stolidan 2-3 metr uzoqdagi stolda joylashadi.
- 2 ta talaba intervyu xonasiga taklif etiladi va intervyu o'tkazuvchiga qarama-qarshi tomonda joylashadilar.
- Intervyu o'tkazuvchi intervyu boshlanganda, soat va ehtiyojga ko'ra intervyuni yozib olish uchun diktofonni yoqib qo'yadi.
- Har bir talaba o'z ismi-sharifini va guruhini intervyuni olib boruvchiga ma'lum qiladi.
- 2-qismni boshlaganda birinchi o'ylash uchun beriladigan mavzuni o'qiydi va bir daqiqa vaqt ajratadi. O'ylash vaqti boshlanayotganda taymerni yoqadi. Shu vaqtda intervyu oluvchi mezonlarni ko'rib chiqishi va ma'lum qaydlarni qilishi mumkin. Ushbu qaydlardan baholovchi munozara va kelishuv vaqtida foydalanadi.
- Har bir talaba uchun umumiy 8-10 daqiqa beriladi, o'ylash uchun 1 daqiqa ajratiladi.
- Intervyu tugaganda, uni o'tkazuvchi va baholovchi birga o'tirib, o'z baholarini mezonlarga asosan taqqoslaydilar. Yakuniy baho qo'yilib, qaydnomada qayd etilgandan so'ng keyingi juftlik taklif etiladi.
- Topshiriq uchun umumiy ball berish orqali juftlikdagi har bir sinov topshiruvchi alohida baholanadi.

Gapirish ko'nikmasini baholash mezonlari:

- CEFR (UYK) darajalari gapirish ko'nikmasi uchun ishlab chiqilgan indikatorlar;
- Til tizimidan (so'z boyligi, grammatik savodxonlik, talaffuz) to'g'ri foydalanish bo'yicha mezon.

Ball	UYK (CEFR) indikatorlari	Til tizimidan to'g'ri foydalanish	Strategiyalarni qo'llay olishi
90-100 (18-20) a'lo	O'z fikrlarini aniq va qiynalmasdan bayon qiladi. So'z, iboralar va og'zaki nutq strategiyalarini tanlashda deyarli qiynalmaydi. Faqatgina qiyin konseptual mavzularni hisobga olmasa, nutqi doimo ravon va tabiiy. Nima haqida gapirishni rejalashtira oladi va gapiradigan fikri suhbatdoshiga qanday ta'sir ko'rsatishini oldindan taxmin qilgan holda o'z nutqini tuza oladi.	Murakkab gaplarni ishlatishda ba'zi xatolarga yo'l qo'yilgan taqdirda xam muloqotning sifatiga ta'sir ko'rsatmaydi. Grammatik va leksik birikmalardan, imkoniyatlardan keng foydalanadi. Juda keng leksik repertuarga ega. Rasmiy va norasmiy til birikmalaridan to'g'ri foydalanadi. Ma'no va his-tuyg'ularni ifodalashga mos keladigan talaffuz imkoniyatlaridan to'g'ri foydalanadi. Talaffuzi tushunarli va test	Bog'lovchi birikmalardan samarali foydalanadi va sukutni mos keladigan perifrazalar bilan to'ldira oladi. Muloqotning ravon ketishini buzmaganda duch keladigan ba'zi qiyinchiliklarni engay oladi va aytmoqchi bo'lgan fikrini boshqacha yo'l bilan tushuntira oladi. Savollarni aniqlashtirishi mumkin.

		topshiruvchining aksenti uning nutqini tushunishga deyarli ta'sir ko'rsatmaydi.	
70-89 (14-17) yaxshi	Umumiy, ta'lim, kasbiy va madaniy hordiq kabi mavzularda o'zaro fikrlarni bog'lagan holda tilni deyarli xatosiz, ravon ishlata oladi. Tayyorgarlik ko'rmasdan turib, rasmiy va norasmiy vaziyatni his etgan holda to'satdan muloqotga kirisha oladi. Nima haqida gapirishni rejalashtira oladi va gapiradigan fikri suhbatdoshiga qanday ta'sir ko'rsatishini oldindan taxmin qilgan holda o'z nutqini tuza oladi. Til sohiblari bilan duch kelishi mumkin bo'lgan kutilmagan muloqotni imkoni boricha erkin olib bora oladi. Voqealar va tajribalari haqida gapirganda muhim joylariga urg'u bera oladi, tegishli dalil va misollar, o'z nuqtai nazari bilan o'rtoqlasha oladi.	Murakkab gaplarda ba'zi muhim bo'lmagan va muloqotning mazmuniga ta'sir qilmaydigan xatolarga yo'l qo'yishi mumkin. Grammatik birikmalardan va leksik imkoniyatlardan keng foydalanadi. Rasmiylik darajasini deyarli to'g'ri tanlay oladi. Bir oz ikkilanish va sukut saqlash xolatlarini inobatga olmaganda nutqini ravon tuza oladi. Intonatsiyasi va talaffuzi nutqqa mos va faqat juda kam hollarda muloqot mazmunini tushunishga ta'sir qilmaydigan xatoga yo'l qo'yishi mumkin.	Bog'lovchi birikmalardan samarali foydalanadi va sukutni mos keladigan perifrazalar bilan to'ldira oladi. O'zi yo'l qo'ygan xatolarini sezadi va zudlik bilan tuzatib keta oladi. Savollarni aniqlashtirishi mumkin. Jumlalarni boshqalari bilan o'zgartirishda ma'lum muvaffaqiyatlarga erishishi mumkin, masalan ba'zan sinonimlar, iboralar, so'z birikmalaridan ma'lum darajada foydalana oladi. O'z xatolarini tushunadi va tuzata oladi. Ba'zi berilgan savollar va ko'rsatmalarni tushunishda yoki talqin etishda xatolikka yo'l qo'yishi mumkin.
60-69 (12-13) qoniqarli	O'z qiziqishlari va kasbiga doir o'ziga ma'lum va unchalik ma'lum bo'lmagan mavzularda gapira oladi. Fikr almasha oladi, ma'qullay oladi, kundalik turmushga oid bo'lmagan masalalarda gapira oladi va muammoni tushuntira oladi. Abstrakt mavzularda, shuningdek, madaniyat, film, kitoblar, musiqa kabi mavzularda gapira oladi. Fikrini aytishda qiyinroq kombinatsiyalardan foydalanib ko'rishga harakat qiladi va intervyu oluvchining ma'qullashini kutadi.	Sodda gaplar to'g'ri tuzilgan, biroq murakkab gaplarni tuzishda qiynaladi va xatolarga yo'l qo'yadi. Shaxsiy ma'lumotlarni va rasmlarni tasvirlash uchun so'z boyligi etarli. Oddiy so'zlarni to'g'ri ishlatadi biroq kam uchraydigan so'zlardan unchalik foydalanmaydi. Ritm va nutq tezligiga amal qila oladi, intonatsiyani to'g'ri qo'llashda bilimi chegaralangan. Ba'zan so'zlarni noto'g'ri talaffuz qiladi. Qisqa gaplarni bexato tuza oladi, biroq murakkab gaplarni tuzishda mazmunni tushunishga ta'sir qilmaydigan xatolarga yo'l qo'yadi.	Sodda xatolarini o'zi tuzatib keta oladi. Bilmagan so'zini uni tushuntirish yoki mos keladigan xislatlarini tushuntirishga harakat qilish orqali ifodalashi mumkin (masalan, odamlar uchun katta mashina = avtobus). Zamonlar va birikmalar o'rtasida chalkashlikka yo'l qo'yishi mumkin. O'zi ishlatgan ibora yoki gap strukturalarini to'g'ri qo'llagani haqida test o'tkazuvchining tasdig'ini so'rashi mumkin. Ba'zan muloqot uzilib qolganda, turli usullardan foydalangan holda uni

			tiklashga harakat qiladi. Ko'p hollarda savollarni tezda tushunishga qiynaladi.
60 dan past (12 dan past) qoniqarsiz	Yuqoridagi talablarga javob bera olmagan holatda mutaxassislik (chet tili) fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovidan o'tmagan hisoblanadi.		

THEORETICAL QUESTIONS FOR FINAL STATE CERTIFICATION TEST TASKS

1. The concept of translation
2. Types of translation
3. Translation methods
4. Lexical transformations: generalization, concretization, modulation
5. Grammatical transformations: substitution, transformation, addition, omission
6. The most famous architectural complex in Samarkand
7. Punctuation marks
8. Translation of abbreviations
9. Translation problems of national words
10. UNESCO World Heritage List
11. False friends of translators
12. Translation of neologisms
13. Translation of phraseological units
14. Translation of proverbs
15. Word combinations
16. Translation peculiarities of newspaper materials
17. Translation of advertisement
18. Translation peculiarities of literary texts
19. Equivalence theory. Levels of equivalence
20. Pragmatic aspects of translation
21. Grammatical correspondence
22. Lexical correspondence
23. Translation models
24. Translation non-finite verb forms of verb
25. Translation causative constructions
26. Syntactical changes in translation
27. Word choice in translation
28. Translating terms
29. Metonymic translation
30. Rendering stylistic devices in translation
31. Machine translation
32. CAT translation
33. Types of interpretation

34. History of interpretation
35. Main tools of interpreters
36. Note taking in interpretation
37. Shadowing for training interpreters
38. Tools of simultaneous interpreters
39. Sight translation
40. History of simultaneous interpreters
41. Translation history in Uzbekistan
42. Pseudointernational words in translation
43. Context bound words
44. Context-free words
45. Registan
46. Shakhi-Zinda
47. Museum under the open sky
48. Bukhara
49. Tashkent
50. Silk Road
51. Khiva
52. Ulugbek Observatory
53. Ulugbek Madrasah
54. Samarkand
55. Bibi-Khanym Mosque

TOPICS FOR SPEAKING PART 1 SPEAKING TOPICS

- Speaking topic about British and Uzbek education system.
- Speaking topic about hometown
- Speaking topic about Job
- Speaking topic about Studies
- Speaking topic about Family
- Speaking topic about Home
- Speaking topic about Weather
- Speaking topic about Transportation
- Speaking topic about School and schooling system
- Speaking topic about Friends
- Speaking topic about Lifestyle
- Speaking topic about Mass media, radio and TV
- Speaking topic about Books, magazines, periodicals.
- Speaking topic about Cinema
- Speaking topic about Ads
- Speaking topic about Films
- Speaking topic about Computers
- Speaking topic about Newspapers
- Speaking topic about Traveling
- Speaking topic about The internet

Speaking topic about Sports
Speaking topic about environment
Speaking topic about pollution.

PART 2 SPEAKING TOPICS

Speak about technology.
Speak about an advertisement
Talk about a painting.
Describe a book you want to read.
Speak about a successful business.
Speak about a change in your life
Speak about a childhood event.
Speak about a city you have liked
Speak about an important decision/choice.
Describe a place you visited.
Describe an enjoyable/unforgettable experience
Describe a house or apartment.
Describe an interesting animal you have seen
Speak about a successful small business.
Speak about a crowded place
Speak about famous people.
Speak about a local area.
Speak about a performance.
Speak about social events

PART 3 SPEAKING TOPICS

Topic about using text messages.
Speak about actors and actresses
Importance of socialization with neighbours.
New media and old media.
Strong family relationships.
Topic about animals.
Topic about renting a car or a place
Topic about life challenges
Talking about the weather.
Spend a lot of money.
AI (artificial intelligence).
Living in another city.
Individual development
Young people's challenges.
Traffic jams
Transportation infrastructure?
Wearing a uniform.
Healthy way of life.

TOPICS FOR WRITING

Task 1 writing topics

- Writing a letter about learning a language
- Writing a letter about cookery school
- Writing a letter about moving to a new apartment
- Writing a letter about visiting your friend's town
- Writing a letter about accommodation problems
- Writing a complain letter about ...
- Writing a letter about working long hours
- Writing a complaint letter about rude behavior
- Writing a letter about full-time job and a part-time evening course
- Writing a letter about using your apartment

Task 2 writing topics

- Environment, with pollution of their land, water and air.
- Writing task about homelessness
- Writing about main problems in cities
- Writing about eating
- Writing about traditional culture of the country
- Writing about learning practical skills
- Writing about fathers' staying at home caring for the children.
- Writing about museums' educational roles

TOPICS FOR READING

- Reading text about racing, sport
- Reading text about fruits and vegetables
- Reading text about famous presidents of the USA
- Reading text about school
- Reading text about nature
- Reading text about honey bees
- Reading text about inventors
- Reading text about traders
- Reading text about planets
- Reading text about athletes
- Reading text about fiction books
- Reading text about truth
- Reading text about festival performances
- Choosing the correct heading
- Reading text about money, penny
- Reading text about the US states

TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

(talabalar YADAgA tayyorlanishlari uchun)

Ingliz tili

1. Anjela Drowing. English Grammar. A University courses. London, 2015.
2. Blokh M.Y. Theoretical Grammar of the English Language. M, 2004.
3. Eastwood J. Oxford guide to English grammar. Oxford, OUP, 2002.
4. Iriskulov M., Kuldashev A. Theoretical Grammar of the English Language. T.2020.

O'zbekistan milliy va madaniy merosi

1. Yusupov M, Saidov M, Yuldashev R. History of architectural monuments of Uzbekistan. Samarqand tarixi (qadimgi davrlardan bugungi kungacha). Toshkent 2011. – 28b.
2. Maclead C. Mayhew B. Uzbekistan. The golden road to Samarkand. Honh Kong: Odyssey Publication, 1999. – 328p.
3. Suvonqulov I. Samarqand qadamjolari. T.: "Fan" nashriyoti, 2006. – 104b.
4. Mirzayev M., Aliyeva M. Turizm asoslari: o'quv qo'llanma. T.: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2011. – 288b.

Ekskursiya xizmatlarini tashkil etish va boshqarish

1. Дурович А.П. Организация туризма. Учеб. пособ. -Мн. «Новое знание», 2006.
2. Емельянов Б.В. «Экскурсоведение» Уч.пос. М. 2006. 117 с.
3. Tuxliyev I.S., HayitboyevR., IbodullayevN.E., Amriddinova R.S. Turizm asoslari. O'quv qo'llanma. Qayta ishlangan va to'ldirilgan 3-nashri.-S.: SamISI, 2010.

Tarjima nazariyasi va amaliyoti

1. Aznaurova. Translation Theory And Practice «Ukituvchi» - 1989
2. В.Н. Комиссаров Теория перевода. М. 1990.
3. Salomov G', Tarjimaning nazariy asoslari - Toshkent 1983.
4. Гафуров И., Мўминов О., Қамбаров Н. Таржима назарияси. Дарслик. – Toshkent, 2012.
5. Гарбовский Н.М. Теория перевода. Дарслик. – М., 2005
6. Е.Д. Андреева, Environmental texts Reading and translation. - Оренбург 2013.

Yozma tarjima

1. Muminov O.M. and others. Written Translation. Part I, II. Tashkent. 2010.-272p.
2. Яшина Н.К. Учебное пособие по письменному переводу. Владимир-2016.
3. Baker M. In other words- London: Routledge.2011- 332p.
4. Munday J. Introducing to Translation Studies. London: Routledge. 2012.-364p.
5. Robinson D. Becoming a Translator London: Routledge.2012-230p.

Og'zaki tarjima

1. Муминов О., Суннатов О. Таржима тарихи. Тошкент, - 2008
2. Muminov O. A Guide to Simultaneous Translation – Tashkent, 2005.
3. Kazakova T.A. Translation Techniques. СПб, 2018

O‘zbekistonning tarixiy obidalari

1. Yusupov M, Saidov M, Yuldashev R. History of architectural monuments of Uzbekistan. Samarqand tarixi (qadimgi davrlardan bugungi kungacha). Toshkent 2011. – 28b.
2. Maclead C. Mayhew B. Uzbekistan. The golden road to Samarkand. Honh Kong: Odyssey Publication, 1999. – 328p.
3. Suvonqulov I. Samarqand qadamjolari. T.: “Fan” nashriyoti, 2006. – 104b.
4. Mirzayev M., Aliyeva M. Turizm asoslari: o‘quv qo‘llanma. T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2011. – 288b

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Downing A., Locke F. English Grammar. A University Course. Routledge, 2006, 640 p.
2. Худяков А.А. Теоретическая грамматика английского языка.- М.,2007.
3. Кобрин В.А. Теоретическая грамматика английского языка. - М.,2010.
4. Rahimov G. The development of international tourism in Uzbekistan: diploma paper. Samarkand, 1997. – 37p.
5. Turniyozov N. Matn lingvistikasi. Ma‘ruzalar matni. Samarqand: SamDCHTI nashri, 2004. – 98b.
6. Uzbekistan – New world: set of booklets – Advertising information agency of the national company, 1995. – 20p.
7. Yo‘lchiyev D. O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari: qo‘lyozma. Toshkent, 2011. – 76b.
8. “Туризм тўғрисида” ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни. Ўзбекистоннинг янги қонунлари. Т.: Адолат, 2000, 131-140 б.

Elektron ta‘lim resurslar

1. <http://www.Ziyonet> – O‘zbekiston internet tarmogi
2. <http://librarybooks.ne>
3. www.philology.ru.wikipedia.org

Internet saytlari

1. <http://www.gfanddictionnaire.com>
2. <http://www.francophonie.hachette-livre.com>
3. <http://www.portait.lettre.net>
4. www.citationdumonde.com
5. <http://www.britishcouncil.org>
6. <http://www.bbc>
7. <http://encyclopedia.farlex.com>
8. <http://tpot.ru/index.html>.<http://www.oup.co.uk>
9. www.onestopenglish.com.<http://youreng.narod.ru/teoper.html>
10. www.developreading.com
11. www.teachingenglish.org.uk
12. www.online-literature.com
13. www.literature.org/
14. www.pearsonlongman.com/ae/